28-04-2025

Luftvejsinfektion – sjældent indikation for mikrobiologisk diagnostik i almen praksis: Klinisk Mikrobiologisk Afdeling begrænser rekvisitionsmuligheder.

Kære kollegaer.
Klinisk Mikrobiologisk Afdeling arbejder med at rationalisere den mikrobiologiske diagnostik både på hospitaler og i almen praksis, så patienterne undgår at få taget prøver, der ikke er indikation for.

Laboratoriets kapacitet er akut udfordret, og vi er i risiko for ikke at være i stand til at kunne analysere prøverne. Derudover udgør unødvendig diagnostik en samfundsøkonomisk byrde.
Derfor er vi nødt til at bede jer om at se meget kritisk på indikationer for prøvetagning.

Ifølge DSAMs vejledning (Akutte luftvejsinfektioner og rationel antibiotikabehandling i almen praksis (klinisk vejledning), 2024, Dansk Selskab for Almen Medicin), er det sjældent indiceret at foretage mikrobiologisk diagnostik af luftvejsinfektioner i almen praksis – selv når der er høj forekomst i samfundet.

Der er stor forskel på prøvetagningsmønstrene i fynske praksis. På udvalgte analyser, rekvirerer 10% af ydernumrene mere end 50% af analyserne. Vi vil derfor bede alle vurdere egne mønstre for diagnostik af luftvejsinfektioner, og vi vil særskilt kontakte jer, der rekvirerer flest analyser per sikrede borgere.

Indikationer for prøvetagning og de nye begrænsninger af muligheden for at rekvirere udvalgte analyser fremgår af bilag 1.

Venlig hilsen

Anette Holm, cheflæge
Klinisk Mikrobiologisk Afdeling
Odense Universitetshospital
Tlf: 40293539

Stine Christoffersen,
Praksiskonsulent

Henrik Krabbe Laustrup
Praksiskonsulent

Bilag 1

Indikationer for udvalgte PCR-analyser ved luftvejsinfektion i almen praksis:

PCR for *B. pertussis* (kighoste):

- Kighoste-eksponerede spædbørn under 1/2 år og børn i alderen 1/2-2 år, der kun har fået højst én kighostevaccination (Di-Te-Ki-Pol-Hib).
- Mistanke om kighoste hos børn under 2 år, der kun har fået højst én kighostevaccination
- Mistanke om kighoste hos gravide i graviditetsuge 34 eller senere, der ikke er kighostevaccineret under aktuelle graviditet.
- Mistanke om kighoste hos personer i husstand med børn under 2 år, der kun har fået højst én kighostevaccination eller med gravid i graviditetsuge 34 eller senere, der ikke er kighostevaccineret.

PCR for *Mycoplasma pneumoniae*:

- Patienter med pneumoni, hvor der ikke er effekt af behandling med penicillin-V.

PCR for Influenzavirus A+B:

- Patienter mistænkt for influenza og tilhørende en risikogruppe, hvor der derfor påtænkes startet antiviral behandling. Uden for influenzasæsonen er der stort set aldrig indikation for test - **derfor lukkes muligheden for at rekvirere analysen uden for sæsonen.**

PCR for SARS-CoV-2:

- Patienter mistænkt for COVID-19 og tilhørende en risikogruppe, hvor der derfor påtænkes startet antiviral behandling, hvor antigentest (selvtest) er negativ.

PCR for RSV:

- Der er stort set aldrig indikation for test i almen praksis – **derfor lukkes muligheden for at rekvirere analysen.**

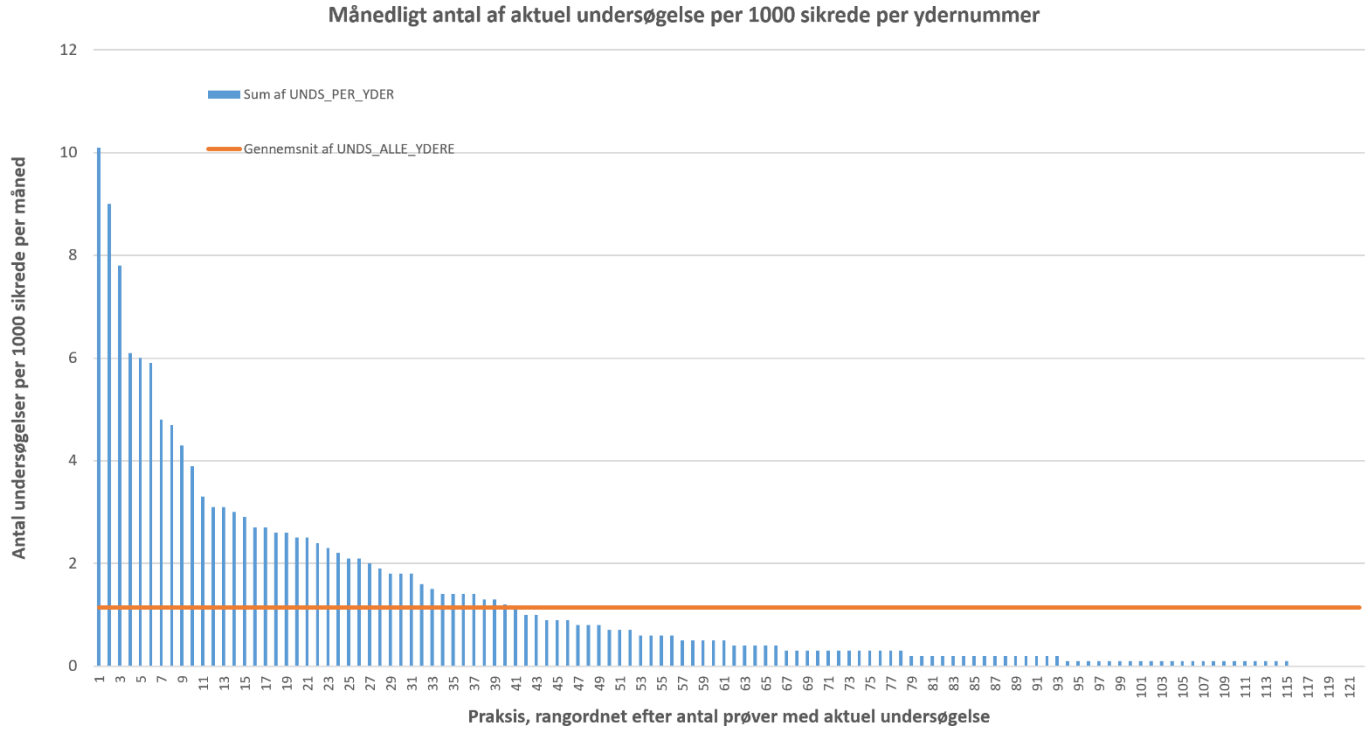
PCR for PIV-3 (parainfluenza virus type 3):

- Der er stort set aldrig indikation for test i almen praksis – **derfor lukkes muligheden for at rekvirere analysen.**

Der kan selvfølgelig være andre situationer, hvor man vælger at teste, men generelt skal der være en behandlingsindikation for den pågældende mikroorganisme hos den aktuelle patient.

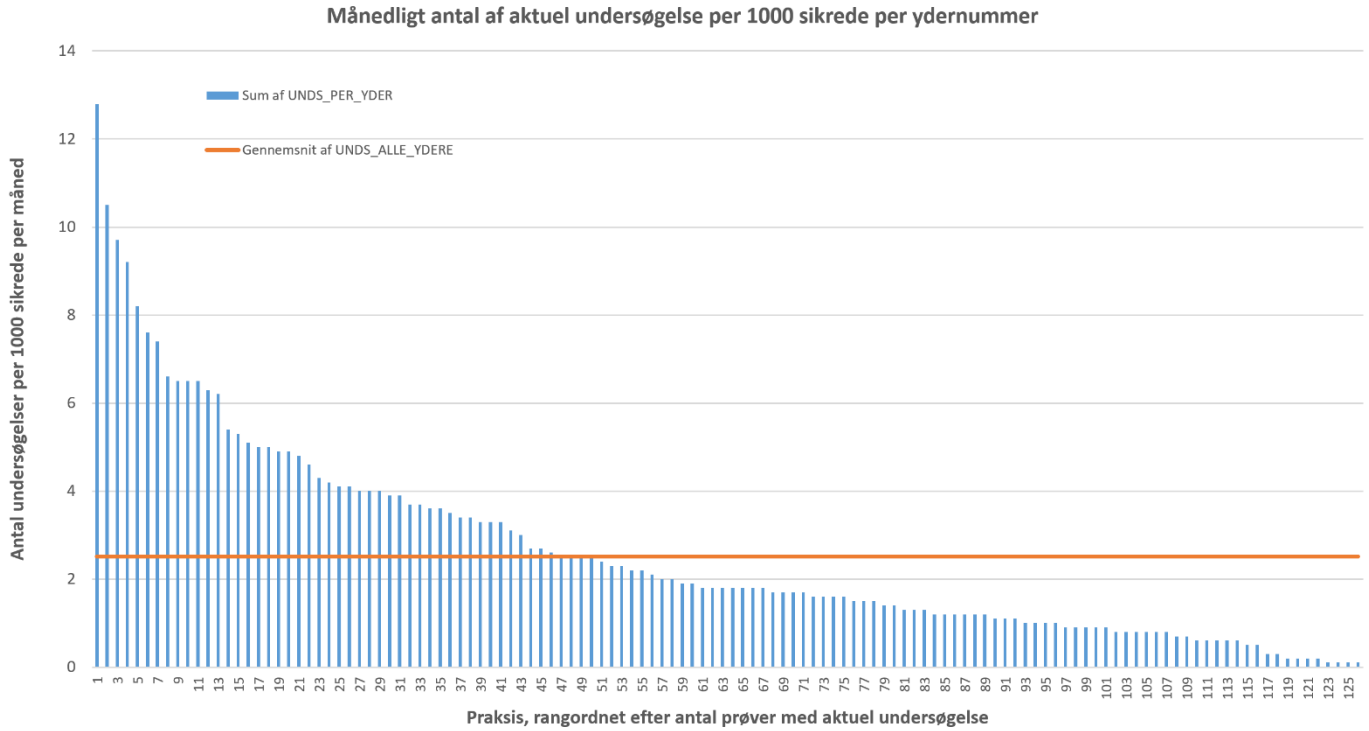
Hos patienter, hvor det er indiceret at få udført en analyse, der ikke kan rekvireres, er det altid muligt at kontakte klinisk mikrobiologisk vagthavende telefonisk.

PCR for Bordetella pertussis, 2024

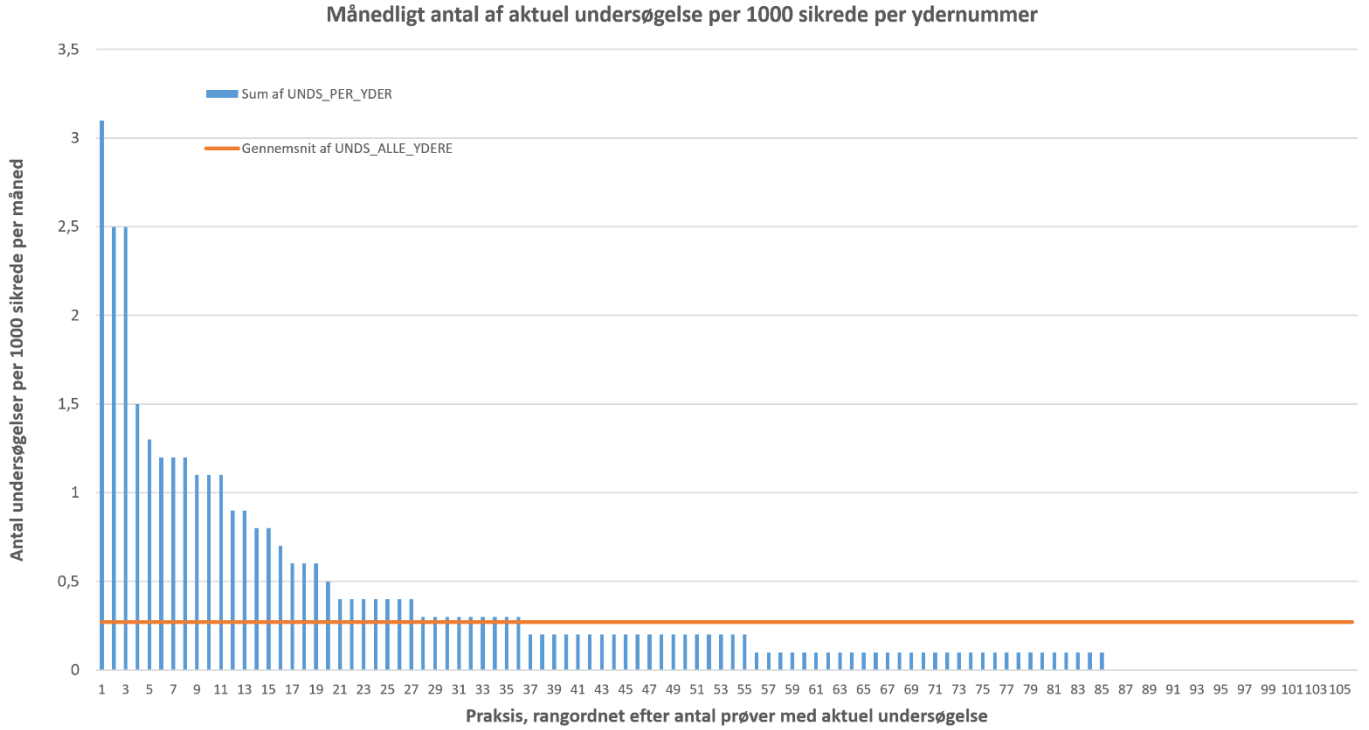

Hver søjle repræsenterer et enkelt ydernummer. Søjlens højde angiver antal af den aktuelle undersøgelse per måned per 1000 tilmeldte sikrede. Søjlerne er vist i rækkefølge, således at ydernumre med højst antal prøver af den aktuelle undersøgelse er placeret længst til venstre.

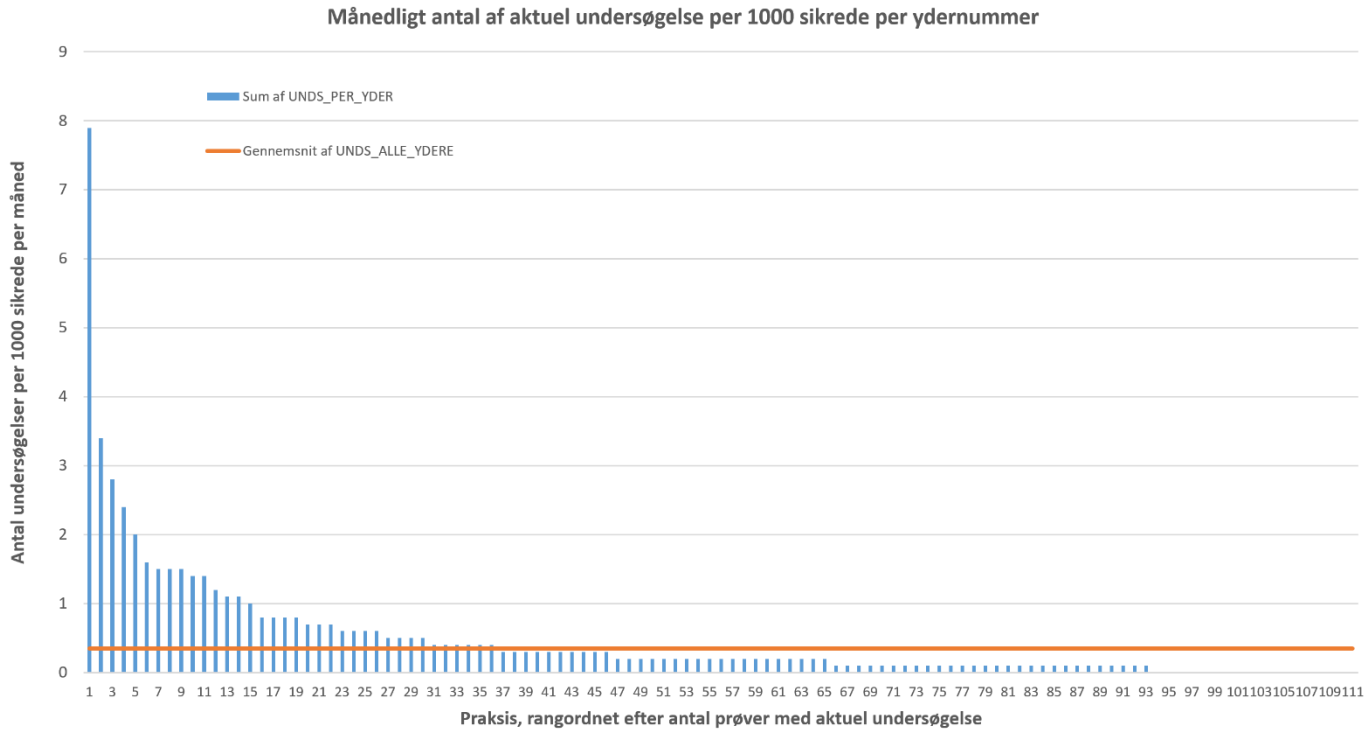
PCR for Mycoplasma pneumoniae, 2024

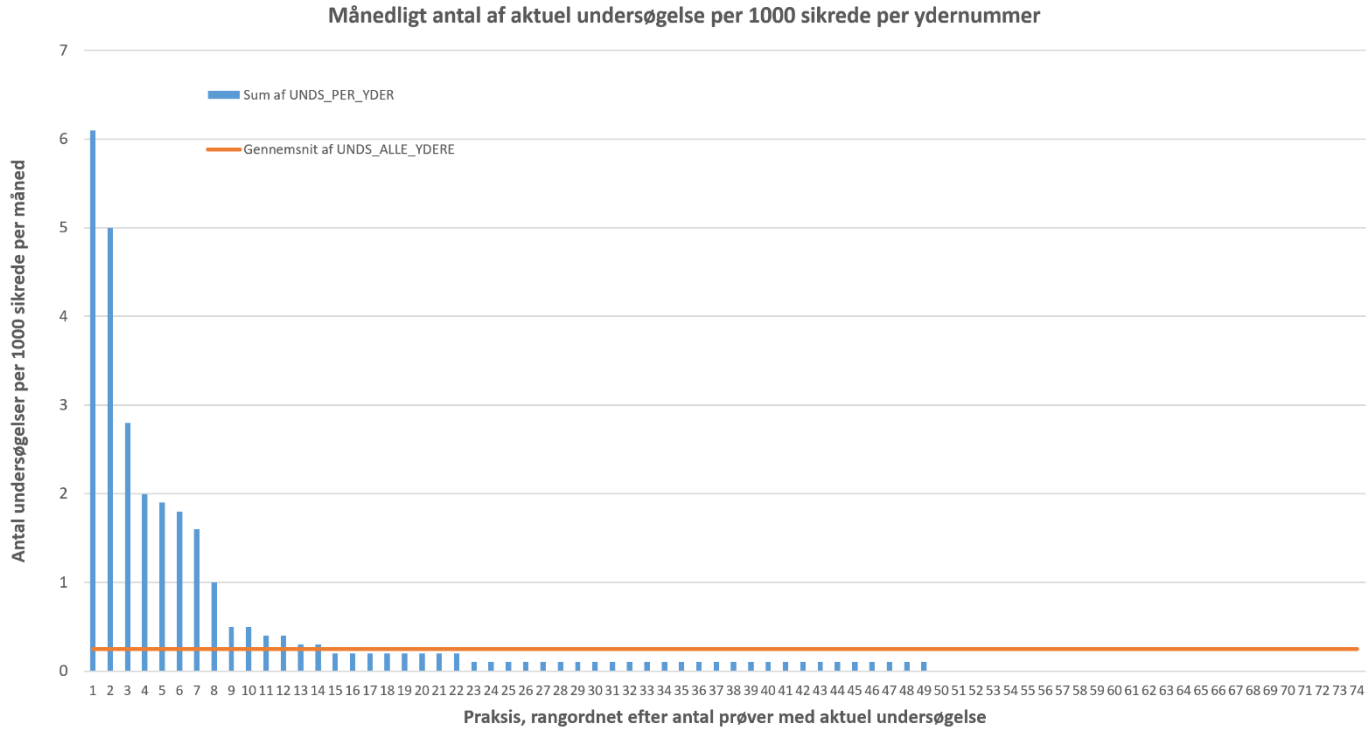
PCR for Influenza A og B, 2024

PCR for Coronavirus SARS-CoV-2, 2024

PCR for Respiratorisk syncytial virus (RSV), 2024

PCR for Parainfluenzavirus type 3, 2024

